
Ҳокимияти судӣ

Ношир: Ҳайати тадрукот Санаи интишор: 18 Ноябр, 2018 - 13:30

Манбаъ: https://president.tj/tajikistan/judicial_power [1]

Тибқи муқаррароти Конститутсияи воҳидҳои сохтории давлатӣ, низоми судӣ ва ҳифзи тартиботи ҷамъиятӣ ҳамчун ниҳодҳои таркибии низоми давлатдорӣ тақмил ёфта, самтҳои фаъолиятшон ба санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, аз ҷумла Конститутсияи кишвар мутобиқ карда

Ҳокимияти судӣ

Интишори сомонӣ «Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон»
(<http://www.istilohot.tj>)

шуданд.

Пас аз қабули Конститутсия ҳокимияти судӣ ҳамчун рукни муҳимми сохтори ҳокимияти давлатӣ ба марҳалаи нави таърихӣ ворид гардид ва дар мақоми ниҳоди татбиқунандаи адолати судӣ ташаккул ёфт.

Бар асоси ин, бори нахуст дар низоми судии кишвар ниҳодҳои мустақили судӣ – Суди конститусионӣ, судҳои иқтисодӣ ва ҳарбӣ таъсис дода шуданд.

Дар низоми судии кишвар ислоҳоти ҷиддӣ ба амал омад. Мутобиқи арзишҳои ҷомеаи демократӣ ҳокимияти судӣ ҳамчун шохаи мустақил ва алоҳидаи ҳокимияти давлатӣ эътироф шуда, фаъолияти он ба ниёзҳои замон ва асноди байналмилалӣ ҳамоҳанг гардид.

Баъди ба даст овардани Истиқлоли давлатӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон ба марҳалаи нави инкишофи таърихӣ – бунёди давлати соҳибхитӣ, демократӣ, ҳуқуқбунёд, дунявӣ, ягона ва иқтимоӣ ворид гардид.

Имконияти таҳкими минбаъда ва воқеан демократии ҳокимияти судии Тоҷикистон баъд аз Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вуҷуд омад.

10 марти соли 1992 бо Қарори Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қонунҳо «Дар бораи додгоҳҳои ҳакамии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва «Дар бораи тартиби ҳалли баҳсҳои хоҷагӣ дар додгоҳҳои ҳакамии Ҷумҳурии Тоҷикистон» қабул карда шуданд, ки дар онҳо ғайр аз равшан намудани масъалаҳои вобаста ба вазифаҳо, мақому фаъолияти додгоҳҳои ҳакамӣ ва тартиби ҳалли баҳсҳои иқтисодӣ инъикоси хубро ёфтанд.

Дар ҳамин радиё амалӣ гардонидани адолати судӣ дар Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 1993 бо Қарори Раёсати Маҷлиси Олӣ Коллегияи ҳарбии Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва моҳи июни соли 1994 судҳои ҳарбии гарнизонҳо таъсис дода шуданд, ки ин як қомеби назаррас дар низоми судӣ буд, зеро то қабули Конститутсия дар кишвар танҳо судҳои умумӣ амал мекарданд.

Маҳз ба шарофати Истиқлоли давлатӣ ва қабули Конститутсияи кишвар имрӯз Тоҷикистон соҳиби ҳокимияти судии мустақил ҳамчун рукни алоҳидаи ҳокимияти давлатӣ буда, ба инкишофи таҳкими институтҳои демократӣ, ҳифзи ҳамаҷонибаи ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд ноил гардидааст.

Мутобиқи талаботи қонунгузорӣ хусусияти хоси адолати судӣ, ба мисли мустақилият ва аз ҷониби судҳо беғаразона баррасӣ намудани парвандаҳо, танҳо ба Конститутсия ва қонун итоат кардани онҳо, риояи услубҳои демократии муҳофизати судӣ, аз ҷумла баробарии ҳамаи иштирокчиёни муҳофиза дар назди қонун ва суд, дар асоси муҳофизаи сурат гирифтани муҳофизати судӣ кафили муҳимми таҳкими қонуниятро адолат ва рушди демократии давлату ҷомеа ба шумор меравад.

Бо мақсади тақмил додани заминаи ҳуқуқии кишвар бо қабули Конститутсия ба ислоҳоти ҳуқуқӣ суръати тоза бахшида шуда, бо давра ба давра амалӣ гардидани ин ислоҳот як қатор санадҳои меъёрии ҳуқуқие ба тасвиб расиданд, ки барои ноил гардидан ба ҳадафҳои пешгирифтаи давлати демокративу ҳуқуқбунёд нигаронида шудаанд.

Ба қатори онҳо метавон қонунҳои конститусионӣ «Дар бораи интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Дар бораи Суди конститусионии Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Дар бораи судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон», кодексҳои граждани, оила, меҳнат, ҷиноятӣ, муҳофизаи граждани, иқтисодӣ, ҳуқуқвайронкунии маъмурӣ, қонунҳо «Дар бораи авф», «Дар бораи танзими анъана ва ҷашну маросим», «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд» ва ғайраро ном бурд.

Дар натиҷаи таҳкими ваҳдату субот ва ризоияти миллӣ, тариқи раъйпурсии умумихалқӣ ба Конститутсияи кишвар се маротиба тағйиру иловаҳо ворид гардида, тавассути онҳо низоми судиву ҳуқуқӣ тақмил дода шуда, ба тақвияти принципи мустақилияти судҳо, таъминоти

Ҳокимияти судӣ

Интишори сомонаи «Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон»
(<http://www.istilohot.tj>)

моддиву молиявӣ ва техникаи онҳо, хоста гирифтани ва тайёр намудани номзадҳо ба вазифаи судья ва коромӯз-судья, тақмили ихтисоси онҳо ва кормандони дастгоҳҳои судҳо мусоидат намуд.

Дар заминаи ислоҳоти конституцсионии солҳои 1999 ва 2003 низоми ҳокимияти қонунгузор тақмил дода шуда, зимни он мақоми олии намояндагӣ ва қонунгузори кишвар иборат аз Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон таъсис ёфта, ҳамзамон бо ин, дар асоси ин ислоҳот фаъолияти ҳокимияти иҷроия ва судӣ тақмил дода шуд ва муҳлати ваколати судьяҳо даҳ сол муқаррар гардид.

Дар ҳамин радиф ҳокимияти судӣ ҳамчун рукни муҳим ва зарурии сохтори ҳокимияти давлатӣ муаррифӣ гардида, ниҳодҳои баамалбарории адолати судӣ аз ҷиҳати тарзи ташкиливу сифатӣ ва миқдори инкишоф ёфт ва бори аввал дар низоми судии мамлакат Суди конституцсионӣ, судҳои иқтисодӣ ва ҳарбӣ арзи вуҷуд намуда, инчунин синни ниҳоии ба вазифаи судьягӣ интихоб ё таъин гардидан аз 60 ба 65 сол тағйир дода шуд.

Бо мақсади аз салоҳияти ҳокимияти иҷроия, яъне аз тобеияти Вазорати адлия баровардани масъалаҳои ташкилии ҳокимияти судӣ бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 14 декабри соли 1999 таҳти №48 Шӯрои адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис дода шуда, ҳалли масоили мазкур ба уҳдаи ин сохтори наватасиси коллегиялӣ вогузор гардид.

Ҳамчунин барои мунтазам тақмил додани ихтисос ва баланд бардоштани малакаи касбии судьяҳо, коромӯз-судьяҳо ва кормандони дастгоҳи судҳо дар назди Шӯрои адлия Маркази таълимии судьяҳо ташкил карда шуд.

Бо мақсади беҳтар намудани фаъолияти ҳокимияти судӣ ва ислоҳоти конституцсионии 22 майи соли 2016 баргузоршуда дар қатори дигар тағйиру иловаҳо ба Конституцсияи Шӯрои адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон барҳам дода шуда, ҳаллу фасли масъалаҳои вобаста ба ташкили фаъолияти судҳо, таъмини моддиву техникаи онҳо, тайёр намудани номзадҳо ба вазифаи судьягӣ, тақмили ихтисоси судьяҳо ва кормандони дастгоҳи судҳо, инчунин, пешбарии номзадҳо ба вазифаи судьягӣ ба зиммаи Суди Олӣ ва Суди Олии иқтисодӣ вогузор карда шуд.

Дар роҳи рушду таҳкими ҳокимияти судӣ нақши Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ниҳоят калон мебошад.

Аз ҷониби давлату Ҳукумати кишвар дар бобати таҳким бахшидан ба фаъолияти ҳокимияти судӣ, баланд бардоштани нақши суд дар иҷрои вазифаҳои конституцсионии худ, тақмил ва тақвияти сохтори судӣ, беҳдошти вазъи моддиву ҳуқуқи мақомоти судӣ ва судьяҳо, инчунин, муаммал намудани қонунҳо тадбирҳои мушаххас роҳандозӣ гардида, дар асоси Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Маҷлиси Олӣ аз 20 апрели соли 2006 ва бо ташаббуси дастгириҳои бевоситаи Пешвои миллат Барномаи ислоҳоти судиву ҳуқуқӣ таҳия ва бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 23 июни соли 2007, №271 тасдиқ гардид.

Яке аз падидаҳои муҳими демократие, ки дар конституцсияи аксари давлатҳои пешрафтаи ҷаҳон дарҷ гардидааст ва дар Конституцсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон низ инъикос ёфтааст, ғояи таҷзияи ҳокимият ба ҳокимияти қонунгузор, иҷроия ва судӣ маҳсуб меёбад, яъне барои аз ҷониби тамоми мақомоти ҳокимияти давлатӣ мустақилона, бидуни даҳлат ба фаъолияти ҳамдигар ба амал баровардани салоҳияти худ кафолати қонунӣ муқаррар шудааст.

Дар моддаи 9-и Конституцсияи ҳокимияти судӣ шояи мустақили ҳокимияти давлатӣ эътироф шуда, дар боби 8-и он (моддаҳои 84-92) вазифа, мақсад, принципҳои фаъолият, талабот оид ба таъин ва интихоби судьяҳо дар низоми судӣ мушаххас гардонида шудааст ва адолати судӣ омили муҳими таъмин намудани адолати иҷтимоӣ ва ҳифзи ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шахрванд, ҳамчунин, манфиатҳои давлат ва ташкилоту муассисаҳо маънидод шудааст.

Тибқи мазмуни меъёрҳои Конституцсияи масъалаи таъмин намудани амнияти миллату давлат, нигоҳ доштани оромии ҷомеа, пойдории сулҳу субот, таҳкими истиқлол ва ҳифзи дастовардҳои он яке аз вазифаҳои асосии ҳокимияти судӣ ба шумор меравад. Суд ва адолати судӣ нигоҳдорандаи давлати ҳуқуқбунёди мустақил буда, пойдории осудагиву субот ва

Ҳокимияти судӣ

Интишори сомонӣ «Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон»
(<http://www.istilohot.tj>)

иқтидори ҳар як давлатро таъмин менамояд.

Доир ба сохтор ва фаъолияти мақомоти судӣ қонунҳо, аз ҷумла 6 августи соли 2001 Қонуни конституционӣ «Дар бораи судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон» қабул гардида, дар он тарзи ташкил ва фаъолияти судҳои кишвар, вазифа, салоҳият, талабот нисбат ба судяҳо, тартиби интихоби таъин кардани онҳо, вазъи иҷтимоӣ ва моддии судяҳо, масъулияти ҷавобгарӣ, ҳатмӣ будани иҷрои санадҳои судӣ ва дигар масъалаҳои марбута пешбинӣ шудаанд. Принсипи конституционии мустақилияти судяҳо дар қонунҳо ба таври мушаххас баён шуда, танҳо аз ҷониби суд амалӣ намудани адолати судӣ муайян гардидааст.

Қобили зикри хос аст, ки дар роҳи таҳкими ҳокимияти судӣ ва татбиқи амалии адолати иҷтимоӣ нақши Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон басо муҳим мебошад. Зеро, маҳз Президенти муҳтарам рушди фаъолияти ҳокимияти судиро яке аз самтҳои асосии сиёсати давлат эълон кард, ки дар заминаи он то ба имрӯз барои ташаккули низоми судии кишвар ва баланд бардоштани мақоми ҳокимияти судӣ дар ҷомеа қорҳои назаррас ва муҳим ба анҷом расонида шуданд.

Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 14 апрели соли 1997, №692 «Дар бораи баъзе тадбирҳо оид ба таъмини мустақилияти ҳокимияти судии Ҷумҳурии Тоҷикистон» дар низоми судии кишвар нағзони зиёде ворид намуд. Тибқи ин фармон ҳаллу фасли як қатор масъалаҳо, аз қабилӣ таъсиси вазифаи приставҳои судӣ, ёрдамчиёни раисони судҳо, шумораи зарурии котибони маҷлиси судӣ, ҷудо кардани маблағ барои таъминоти моддии судҳо, вазъи иҷтимоии судяҳо ва аъзои оилаи онҳо, таъмир ва таҷҳизонидани бинои судҳо бо асбобу ашёи зарурӣ, таъмин кардани онҳо бо воситаи нақлиёт ва техникаи ёрирасон пешбинӣ гардида, марҳала ба марҳала ҳаллу фасл карда шуданд.

Танҳо дар тӯли 15 соли охир шумораи судяҳои судҳои ҳарбӣ, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳо, судҳои иқтисодии вилоятҳо ва шаҳри Душанбе аз 282 то 443 воҳид афзоиш ёфтааст.

Ёдовар бояд шуд, ки баъди ба даст овардани Истиқлоли давлатӣ бо ташаббуси бевоситаи Пешвои миллат ба масъалаи баробарҳуқуқии занон эътибори ҷиддӣ дода шуд. Хусусан, Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 декабри соли 1999 «Дар бораи тадбирҳои баланд бардоштани мақоми зан дар ҷомеа» дар самти баланд бардоштани нақши занон дар ҷомеаи навин аҳаммияти ниҳоят муҳим дорад.

Ҷиҳати амалисозии фармони мазкур аз ҷониби Суди Олӣ тадбирҳои муассир андешида шуданд ва имрӯз дар низоми ҳокимияти судии мамлакат аз 443 воҳиди кории судягӣ 374 судя фаъолият дошта, аз ин шумора 79 нафарро занон ташкил медиҳанд, ки онҳо ба сифати раисони суд, муовинони раис, раисони коллегияҳои судӣ ва судяҳо фаъолият доранд ва саҳми онҳо дар таъмини баамалбарории адолати судӣ назаррас мебошад.

Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 23 июни соли 2007, №271 «Дар бораи Барномаи ислоҳоти судиву ҳуқуқӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба таҳкими мақомоти судӣ ва иҷрои вазифаҳои онҳо роҳи васеъ боз кард. Барномаи зикршуда дар баробари мусоидат ба рушди фаъолияти ҳокимияти судӣ, таҳкими фаъолияти мақомоти ҳифзи ҳуқуқро, ки дар самти ба амал баровардани адолати судӣ нақши бевосита доранд, низ дар бар гирифтааст.

Барои иҷрои Нақшаи тадбирҳо оид ба татбиқи Барномаи мазкур як қатор қонунҳо, аз ҷумла кодексҳои муурофиавии граждани, иқтисодӣ, ҷиноятӣ, ҳуқуқвайронкунии маъмурӣ, қонунҳо «Дар бораи истеҳсолоти иҷро», «Дар бораи судҳои ҳакамӣ», «Дар бораи Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва ғайра қабул карда шуданд.

Аз ҳисоби фонди захиравии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои таъсиси воҳидҳои кории иловагӣ дар судҳои вилоятӣ, суди шаҳри Душанбе ва Суди Олӣ ташкил гардидани коллегияҳои судӣ оид ба парвандаҳои оилавӣ ва ҳуқуқвайронкунии маъмурӣ аз ғамхориҳои пайвастаи давлату Ҳукумат доир ба таҳкими сохтор ва пешрафти фаъолияти ҳокимияти судӣ гувоҳӣ дода, ба баррасии сифатноки парвандаҳо ва қабули қарорҳои қонуниву асоснок мусоидат карда истодаанд.

Ҳамчунин, бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 январи соли 2011, №976 Барномаи нави ислоҳоти судиву ҳуқуқӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2011-2013 тасдиқ гардид.

Дар иртибот ба барномаи мазкур қонунҳои конституцсионӣ «Дар бораи Суди конституцсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Дар бораи судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон», Кодекси ҳуқуқвайронкунии маъмурий ва Кодекси одоби судьяи Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул гардиданд.

Бо мақсади рушди низоми судии кишвар, баланд бардоштани сатҳи дониши касбии судяҳо, нақш ва мавқеи суд дар таъмини воқеии ҳифзи ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрванд, манфиатҳои қонунии давлат ва ташкилоту муассисаҳо, сарфи назар аз шакли ташкиливу ҳуқуқии онҳо, бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 5 январи соли 2015, №327 Барномаи ислоҳоти судиву ҳуқуқӣ барои солҳои 2015-2017 тасдиқ гардид, ки сеюмин барномаи ислоҳоти судиву ҳуқуқӣ дар кишвар маҳсуб меёбад.

Бо мақсади иҷрои барномаи мазкур ба қонунгузори амалкунандаи кишвар зиёда аз 100 тағйиру илова ворид гардида, Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи адвокатура ва фаъолияти адвокатӣ» бо меъёрҳои мутобиқ ба санадҳои байналмилалӣ қабул карда шуд. Ба ғайр аз ин, бо мақсади дастгирии шахсоне, ки дар мавриди ҳифзи ҳуқуқу озодиҳояшон имконияти гирифтани ёрии ҳуқуқии пулакиро надоранд ва ниёзманди чунин кумак мебошанд, бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2 июли соли 2015, №425 Консепсия дар бораи расонидани ёрии ҳуқуқии ройгон тасдиқ гардид, ки ҳоло тибқи он дар шаҳру ноҳияҳои мамлакат ба шахсони камбизоат ёрии ҳуқуқии ройгон расонида мешавад.

Бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 19 апрели соли 2019, №1242 Барномаи чоруми ислоҳоти судиву ҳуқуқӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2019-2021 тасдиқ гардид, ки ин иқдом аз Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Маҷлиси Олӣ аз 26 декабри соли 2018 сарчашма мегирад.

Барномаи номбаршуда идомаи барномаҳои қаблан қабулшуда буда, ба таҳкими минбаъдаи ҳокимияти судӣ, рушду такомули қонунгузори амалкунанда, беҳдошти таъминоти моддиву техникаи судҳо ва кормандони дастгоҳи судҳо равона шудааст.

Дар доираи ин барнома соли 2021 бори аввал Қонун “Дар бораи дастрасӣ ба иттилоот оид ба фаъолияти судҳо” қабул гардид. Мақсади қабули ин қонун - таъмини принципи ошкоро будани муҳокимаи судӣ ва дастрасии ҷомеа ба масъалаҳои вобаста ба фаъолияти судҳо буда, кафолати муҳимми муҳокимаи одилонаи судӣ ва воситаи таҳкими эътимоди ҷомеа нисбат ба ҳокимияти судӣ мебошад.

Дар қонуни мазкур талабот нисбат ба мазмуну мундариҷаи сомонаҳои судҳо, тартиби нашр гардидани санадҳои судӣ, шаклҳои ҳамкориҳои судҳо бо аҳоли ва воситаҳои ахбори омма доир ба дастрасӣ ба маълумот оид ба фаъолияти судҳо ба танзим дароварда шудааст.

Қобили тазаккур аст, ки таъмин намудани шароити зарурии моддиву техникаӣ ва ташкилии судҳо, алаҳусус, бо биноӣ таҷҳизоти муосир ва воситаҳои нақлиёти хизматӣ таъмин намудани онҳо, беҳдошти вазъии иҷтимоиву маишии судяҳо, махсусан, бо манзили истиқомати хизматӣ таъмин кардани онҳо, давра ба давра зиёд намудани музди меҳнати судяҳо яке аз омилҳои таҳкими мавқеи ҳокимияти судӣ дар ҷомеа ва пешгирӣ намудани ҳуқуқвайронкунии хусусияти коррупсионидошта дар мақомоти судӣ ба ҳисоб рафта, ба иҷрои санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ доир ба муқовимат ба коррупсия мусоидат менамояд.

Ҳоло Ҳукумати Тоҷикистон барои таъмини мустақилияти ҳокимияти судӣ иқдомоти зиёдеро амалӣ карда истодааст, ки зиёд намудани воҳидҳои вазифаи судя ва кормандони дастгоҳи судҳо, ҳамасола пешбинӣ намудани афзоиши маблағгузориҳои буҷети мақомоти судӣ, таъмини судҳо бо биноӣ таҷҳизоти муосир, пайваستшавӣ ба интернет, таъсиси сомонаи интернетии судҳо ва монанди инҳо аз ҷумлаи тадбирҳои дар ин самт андешидашуда мебошанд.

Ҳокимияти судӣ

Интишори сомонаи «Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон»
(<http://www.istilohot.tj>)

Ҳамзамон бо ин, чиҳати беҳгардони шароити ташкилии фаъолияти судҳо дар солҳои соҳибистиқлолӣ биноҳои маъмурии аксарияти судҳо аз нав сохта шуда, қариб биноҳои ҳамаи судҳои шаҳру ноҳияҳо аз таъмири асосӣ бароварда, бо таҷҳизоти замонавӣ ҷиҳозонида шудаанд. Бунёди биноҳои нави Суди Олӣ аз ҳисоби маблағҳои буҷети ҷумҳуриявӣ идома дорад.

Дар давраи соҳибистиқлолӣ маоши вазифавии судьяҳо аз 15 то 20 фоиз зиёд карда шуда, шумораи зиёди судьяҳо бо манзили истиқоматӣ таъмин гардиданд.

Бояд гуфт, ки таълими самаранок ва босифати кадрҳои ҷавони ҳокимияти судӣ ба васеъ гардидани ҷаҳонбинӣ, болоравии малакаи касбии онҳо ва беҳтар шудани сифати адолати судӣ мусоидат менамояд.

Бо мақсади тайёр намудани номзадҳо ба вазифаи судья, коромӯз-судья, баланд бардоштани донишу таҷрибаи касбии судьяҳо ва кормандони дастгоҳи судҳои мамлакат бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 март соли 2003, №150 Маркази таълимии судьяҳо таъсис дода шуд.

Фаъолияти Маркази таълимии судьяҳои назди Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба амалӣ намудани барномаҳои ислоҳоти судиву ҳуқуқӣ равона шуда, аз тайёр намудани номзадҳо ба вазифаи судья, коромӯз-судьяҳо ва такмили ихтисоси судьяҳо ва кормандони дастгоҳи судҳои кишвар иборат мебошад.

Коромӯз-судьяҳо (чунин ниҳод дар мақомоти судӣ 20 март соли 2008 таъсис дода шудааст) барои баланд бардоштани малакаи касбии худ ва ҳамаҷониба омода шудан ба вазифаи судьягӣ дар Маркази таълимии судьяҳои назди Суди Олӣ муддати як сол ба машғулиятҳои назариявӣ ва амалӣ фаро гирифта мешаванд.

Имтиҳони коромӯз-судья аз ҷониби комиссияи босалоҳият, ки ҳайати онро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ намудааст, қабул карда шуда, аз байни довталабон беҳтаринҳои онҳо интихоб мегарданд.

Доир ба ин масъалаи муҳим Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар мулоқот бо судьяҳо ва кормандони масъули мақомоти судӣ 21-уми ноябри соли 2019 бори дигар таъкид намуд, ки «судья дар баробари донишу таҷриба бояд вичдони пок, одобу ахлоқи ҳамида ва рафтору кирдори шоиста дошта бошад. Чунин тарзи интиҳоби кадрҳо имкон медиҳад, ки дар оянда содир намудани амалҳои коррупсионӣ аз ҷониби амаликунандагони адолати судӣ аз байн бурда, мақом ва нуфузи ҳокимияти судӣ баланд бардошта шавад».

Вохӯриҳои чандинқаратаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо судьяҳо ва кормандони масъули мақомоти судӣ ва дастуру ҳидоятҳои ба миёнгузоштаи Роҳбари давлат барои беҳтар гардидани фаъолияти судьяҳо дар самти қабули қарорҳои қонуниву асоснок нақши муҳим бозиданд.

Таҳлилҳо нишон медиҳанд, ки ҳокимияти судӣ аз иҷрои вазифаи худ – ҳифзи ҳуқуқ ва озодиҳои инсонӣ шаҳрванд, манфиати давлат, ташкилоту муассисаҳо, қонуниятро адолат муваффақона барои мадад, фаъолияти худро ҷиҳати боз ҳам бештар сазовор шудан ба эътимоди мардуми кишвар густариш бахшида истодааст.

Баҳодиҳии муҳтаво: 1

Баҳои миёна: 1 (1 овоз)

Ҳокимияти судӣ

Интишори солонаи «Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон»
(<http://www.istilohot.tj>)

Манбаъ::<http://www.istilohot.tj/tg/content/khokimiyati-sudi?mini=2025-01&page=41>

Пайвандҳо

[1] https://president.tj/tajikistan/judicial_power